

تاریخ دریافت: ۱۳۹۷/۶/۲۷

مجله مدیریت فرهنگی

سال یازدهم / شماره ۴۱ / پاییز ۱۳۹۷

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۷/۱۰/۷

تبیین ابعاد فرهنگ بازار و فرهنگ فروشنده در شهر تهران

وحید صداقت آهنگری حسین زاده

دانشجوی دکتری مدیریت بازاریابی بین الملل، دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

sedaghat.vahid@yahoo.com

سید حمید خداداد حسینی

استاد، گروه مدیریت بازارگانی، دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران (نویسنده مسئول):

khodadad@modares.ac.ir

اسدا... کردناییج

استاد، گروه مدیریت بازارگانی، دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

naeij@modares.ac.ir

منصوره لولا آور

استادیار، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

lolaavar@ut.ac.ir

چکیده

مقدمه و هدف پژوهش: به منظور جلوگیری از ریزش و یا جابجایی مشتری در بازار رقابتی کافی شاپ‌ها، توجه به رفتار فروشنده توصیه شده است. رفتاری که خود تحت تأثیر فرهنگ بازار و فرهنگ فروشنده می‌باشد. هدف از این پژوهش آن است که ابعاد ارزشی شکل دهنده این دو فرهنگ را بر اساس رویکرد حل مسئله (ریزش و جابجایی مشتری) و مبتنی بر رویکرد زمینه محور (فروش و وفاداری مشتری) تبیین نماید. شناخت این ابعاد فرهنگی زمینه‌ساز بهبود این دو فرهنگ شده و تجلی آنها در رفتار فروشنندگان می‌تواند به وفاداری مشتری منجر گردد.

روش پژوهش: این پژوهش به روش توصیفی، از طریق پیمایش و با استفاده از پرسشنامه انجام شده است. پس از آزمون نمونه و تحلیل داده‌ها، پرسشنامه نهایی در ۲۵ کافی شاپ شهر تهران که به روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند و بین تعداد ۲۰۰ نفر مشتریان آنها که به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند توزیع گردیده و داده‌های نهایی با نرم‌افزار اسماارت پی ال اس مورد تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: ارزش‌های اجتماعی سازی، مشتری مداری و مهمان‌نوازی به عنوان ابعاد تشکیل دهنده فرهنگ بازار کافی شاپ و ارزش‌های احترام و پاسخگویی به عنوان ابعاد تشکیل دهنده فرهنگ فروشنده شناسایی شدند.

نتیجه‌گیری: بر اساس یافته‌های این پژوهش می‌توان این چنین بیان نمود که کمک به تقویت تعاملات اجتماعی مشتریان، توجه و ایجاد رابطه خوب با آنها باعث تقویت فرهنگ کافی شاپ‌ها خواهد شد. همچنین، احترام گذاشتن فروشنده به مشتریان، کمک و ارائه خدمات سریع به آنها باعث تقویت فرهنگ فروشنده می‌شود.

واژگان کلیدی: اجتماعی سازی، مشتری مداری، مهمان‌نوازی، احترام، پاسخگویی.

مقدمه

تسهیل‌کننده نیازهای تفریحی^{۱۱} مردم بوده و راحتی و آسودگی آنها را فراهم می‌نماید. مشتریان در این مکان‌ها انتظار دارند موردمحمایت و همراهی احساسی کارکنان کافی‌شاب قرارگرفته (وانگ، دنگ و جی، ۲۰۱۸)، وقت زیادی را با آنها بگذرانند و نیز مورداحترام و مراقبت آنها باشند (واکسمن، ۲۰۰۶). از سوی دیگر فرهنگ خصوصیاتی دارد که از میان آنها می‌توان به الف- جمعی و گروهی بودن (هافتست^{۱۲}، ۱۹۸۴؛ ۲۰۱۰؛^{۱۳} ب- تسهیم و تشابهات درون‌گروهی (هافتست، ۲۰۰۱؛ ماتسوموتو و جوانگ^{۱۴}، ۲۰۰۳؛ جاویدان، هوز، دورفمان، هنگز و دلوکو^{۱۵}، ۲۰۰۶؛ راشی^{۱۶}، ۲۰۰۹؛ مینکوف^{۱۷} و هافتست، ۲۰۱۳) و ج- وجود تمایزات با خارج از گروه (هافتست، ۲۰۱۰) اشاره نمود. بر همین اساس و با مرور مجدد ویژگی‌های فرهنگی عنوان شده در کافی‌شاب‌ها این نکته قابل استنباط است که امکان رعایت و پیاده‌سازی آنها به شکلی متفاوت و غیریکسان در بین کافی‌شاب‌های مختلف و نیز مایبن افراد فروشنده شاغل در این اماکن وجود دارد. لذا کافی‌شاب‌ها می‌توانند از فرهنگی مشابه و یا متمایز نسبت به هم برخوردار باشند. هدف این مقاله آن است که بر اساس روندی چند مرحله‌ای که به آن اشاره خواهد شد به تبیین این دو فرهنگ و ابعاد تشکیل‌دهنده آن‌ها بپردازد. مرور تعاریف متعدد و استفاده‌های متنوع به عمل آمده از فرهنگ در حوزه‌های علمی مختلف، سؤالاتی را در ذهن متواتر می‌نماید که از آن جمله می‌توان به تفاوت در هدف از مطالعه و نیز سطح فرهنگ موردمطالعه، قابلیت تعییم و استفاده از مطالعات قبلی، وجه تمایز توجه به ارزش‌ها^{۱۸} و یا کردارها^{۱۹} در یک پژوهش فرهنگی، تنوع طبقه‌بندی ارزش‌ها، توجه به پیش‌فرضهای مطالعات قبلی، توجه به بستر و زمینه مطالعات فرهنگی اشاره نمود. لذا انتخاب رویکردهای مناسب مبتنی بر مطالعات قبلی و

اولین بار ری اولدنبرگ^{۲۰} (۱۹۹۹) در کتاب خود تحت عنوان محل خیلی خوب^{۲۱} از کافی‌شاب‌ها به عنوان مکان‌های سوم به عنوان محیطی دور از منزل (مکان اول) و محیط کار (مکان دوم) نام برد. محیط‌هایی که دوستی و حس در جمع بودن را ترویج می‌کنند (ولدوฟ، لوزی و دیلکز^{۲۲}، ۲۰۱۳)، افراد به صورت منظم، داوطلبانه، غیررسمی و مسرور به دورهم جمع می‌شوند (روزنیبان^{۲۳}، ۲۰۰۶) و درنهایت محلی برای گفتگو با دوستان، همکاران، همسایه‌ها و حتی غریبه‌ها (مهتا و بوسون^{۲۴}، ۲۰۱۰).

مکان‌های سوم در ایران نیز موردنوجه قرارگرفته‌اند. در سال‌های اخیر استفاده از خدمات کافی‌شاب‌ها در شهر تهران با اقبال زیادی مواجه شده است و مصرف قهوه در این شهر روندی رو به رشد را نشان می‌دهد، به گونه‌ای که کمتر روزی است که شاهد راهاندازی کافی‌شابی جدید در این شهر نباشیم. کافی‌شاب‌هایی که با فرهنگ‌های مختلف و البته ناشناخته (مطالعه نشده) که ریشه در توجه و اهمیت دادن آنها به ارزش‌هایی متفاوت دارند به ارائه خدمات خود به مشتریانشان می‌پردازند.

پژوهشگران در تبیین فرهنگ و ویژگی‌های محیط کافی‌شاب آن را به عنوان محلی برای معاشرت و اجتماعی‌سازی در قالب تعاملات اجتماعی و زندگی اجتماعی جمعی (مونتگومری^{۲۵}، ۱۹۹۷)، کسب حمایت اجتماعی متأثر از نقش اجتماعی حمایتی^{۲۶} آن (وانگ، دنگ و جی^{۲۷}، ۲۰۱۸؛ واکسمن^{۲۸}، ۲۰۰۶) معرفی نموده‌اند که حس تعلق، مالکیت، شبکه‌سازی و در جمع بودن را به مصرف‌کننده منتقل می‌کند (واکسمن، ۲۰۰۶). همچنین، جایی برای تسهیم اطلاعات، پرورش روح نوآوری (وانگ، دنگ و جی، ۲۰۱۸)، ملاقات (واکسمن، ۲۰۰۶) و گفتگو کردن با و بدون توجه به شأن افراد، وقت‌گذرانی و آرامش^{۲۹} پیدا کردن که

سوی دیگر مطالعات شوارتز مبتنی بر رویکرد شناختی بوده است به این معنا که وی سعی نموده تا ضمن بررسی ارزش‌های فرهنگی، اولویت‌بندی آنها را در جوامع و کشورهای مختلف مدنظر قرار دهد.

ب- چه سطحی از فرهنگ مورد مطالعه است؟ از دیگر وجوده تمایز این مطالعات می‌توان به سطح فرهنگ اشاره نمود. به عنوان نمونه مطالعات ماتسوموتو و جوانانگ (۲۰۰۳) در سطح خرد و مطالعات هافستد (۱۹۸۰) در سطح کلان (ملی) انجام شده‌اند. ج- بستر و زمینه^{۲۵} مطالعات فرهنگی چیست؟ به عنوان نمونه زمینه مطالعات هافستد (۱۹۸۰) سازمان بوده به این معنا که وی سعی نموده تا به آن دسته از ارزش‌های فرهنگی در سازمان توجه نماید که به شناخت و رفع مشکل نارضایتی کارمندان از سرپرستان و مدیرانشان کمک می‌نمایند. در حالی که بستر مطالعات بطحایی^{۲۶} (۲۰۱۱) خرید و مصرف مشتری بوده به این معنا که وی به منظور تأثیرگذاری بر رفتار خرید مشتری‌های رستوران از طریق شناخت فرهنگ آنها، به سنجش فرهنگ مصرف‌کننده مبتنی بر مدل پنج بعدی هافستد پرداخته و به این منظور سعی نموده تا ضمن در نظر گرفتن ارزش‌های موردو توجه مشتری هنگام خرید، سنجه‌های پرسشنامه هافستد را بازنویسی و تنظیم نماید.

د- توجه به کدام ارزش‌های سازنده فرهنگ مهم است؟ هافستد (۲۰۱۰) ارزش‌ها را به دو نوع ارزش مطلوب و دلخواه تفکیک می‌کند و موییج (۲۰۱۳) انتخاب درست و استفاده صحیح از این دو نوع ارزش را در تنظیم پرسشنامه‌هایی که به سنجش فرهنگ می‌پردازند بسیار مورد تأکید قرار داده است. ارزش‌های دلخواه^{۲۷} واقعی^{۲۸} و برای هر فردی مهم^{۲۹} هستند، مرتبط با موضوعات عملی^{۳۰} بوده و فرد قابلیت انتخاب^{۳۱} آنها را دارد. اما ارزش‌های مطلوب^{۳۲}، برای انسان جنبه ایده‌آل^{۳۳} و ایدئولوژیکی داشته و ما آنها را

رعایت شرایط و پیش‌شرط‌های انجام آنها نه تنها ضروری به نظر می‌رسد بلکه همچنین می‌تواند موجبات معتبر شدن پژوهش‌های آتی را فراهم نموده و مانع بروز اشتباہ در پژوهش گردد. از مهم‌ترین این اشتباہات می‌توان به اشتباہ اکولوژیک^{۱۹} اشاره نمود، اشتباہی که به دلیل تکرار روش‌های مورداستفاده در مطالعات قبلی بدون توجه به پیش نیازهای آنها بروز می‌نماید، به این معنا که محقق روش و نتایج پژوهشی را که در سطح ملی (سطح کلان) انجام پذیرفته به سطح فردی (سطح خرد) تعمیم دهد (موییج ۲۰۱۳؛ بریور و ونیاک ۲۰۱۴).

به همین دلیل است که موییج (۲۰۱۳) در مقاله خود تحت عنوان کاربرد نادرست و تفسیر ناصحیح ابعاد فرهنگ ملی به مواردی اشاره می‌کند که استفاده ناصحیح از روش‌ها و ابزار سنجش فرهنگ بهویژه بر اساس مطالعات قبلی می‌تواند به اعتباری یک پژوهش منجر شود. لذا به منظور اجتناب از بروز این اشتباہات، در ادامه به برخی موارد لازم به توجه در هنگام انجام یک پژوهش فرهنگی اشاره خواهد گردید. با این هدف که در نظر گرفتن آنها موجبات تقویت اعتبار پژوهش را فراهم نماید.

الف- انتخاب رویکرد مدنظر در مطالعه فرهنگ: مرور تحقیقات هافستد (۱۹۸۰)، هوز، هنگز، جاویدان، دورفمان و گوپتا^{۲۲} (۲۰۰۴)، شین^{۲۳} (۲۰۱۰) و شوارتز^{۲۴} (۱۹۸۷) نشان می‌دهد که هر یک از این پژوهشگران باهدف و رویکردی متفاوت به مطالعه فرهنگ همت گمارده‌اند، هدفی که مهم‌ترین عامل متمايزکننده و بر جسته کننده پژوهش‌ها آنها نسبت به هم است. هدف مطالعات هافستد، هوز و همکاران و شین مبتنی بر رویکرد حل مسئله بوده به این معنا که اساس شکل‌گیری پژوهش‌های آنها رفع مشکلی بوده که در سازمان و یا جامعه به وجود آمده و یا سعی نموده‌اند تا با پیش‌بینی قبلی مانع بروز آن شوند. از

سؤال و مبتنی بر رویکرد زمینه‌ای^{۳۷} به فرهنگ (بطحایی، ۲۰۱۱؛ ماتسوموتو و جوانگ، ۲۰۰۳) لازم است تا آنچه را به نظر می‌رسد توجه به آن می‌تواند به رفع مشکل کمک نماید به عنوان زمینه‌ای برای مطالعه انتخاب نماییم. لذا توجه به وفادار نمودن مشتریان باهدف حل مشکل ریزش آنها به عنوان زمینه‌ای مناسب جهت انجام این تحقیق انتخاب گردیده و از آنچاکه ارزش‌ها مبنای شکل‌گیری فرهنگ می‌باشد (هاستد، ۱۹۸۳؛ کرایگ و داکلاس^{۳۸}، ۲۰۰۶؛ شین، ۲۰۱۰) از آنها به عنوان ابزاری مناسب جهت شناخت فرهنگ استفاده گردیده است. بر این اساس در تبیین فرهنگ بازار کافی‌شایپ به آن دسته از ارزش‌های دلخواهی توجه خواهد شد که نزد کافی‌شایپ‌ها و البته جهت وفادار کردن مشتری‌ها به هنگام فروش از اهمیت بالایی برخوردار هستند و به شکل مشابه در تبیین فرهنگ افراد فروشنده در کافی‌شایپ‌ها آن دسته از ارزش‌های دلخواهی موردنظر جهت شناخت فرهنگ بازار و به منظور وفادار کردن مشتری‌ها به هنگام فروش مهم می‌باشد.

این پژوهش در سطح بازار کافی‌شایپ‌های شهر تهران انجام پذیرفته است، محیطی که مبتنی بر رویکرد روان‌شناسی^{۴۰} چند فرهنگی بوده و درجه‌ای از درونی شدن هویت‌های فرهنگ‌های مختلف به عنوان شاخص^{۴۱} چند فرهنگی بودن آن مدنظر است (آیدینلی و بندر^{۴۲}). ۲۰۱۵

هدف از این پژوهش: تبیین ابعاد ارزشی شکل‌دهنده فرهنگ کافی‌شایپ‌ها و نیز فرهنگ فروشنده‌گان آنها در شهر تهران بر اساس رویکرد حل مسئله (ریزش و جابجایی مشتری) و مبتنی بر رویکرد زمینه محور (فروش و وفاداری مشتری) است. بر این اساس و پس از سنجش ابعاد شکل‌دهنده فرهنگ کافی‌شایپ و فرهنگ فروشنده بر اساس ابزار ارائه شده در این پژوهش (پرسشنامه)، می‌توان در جهت تقویت

تنها رد و یا تأیید^{۴۳} می‌کنیم. با توجه به نکات مطرح شده و به عنوان جمع‌بندی مطالب ارائه شده تاکنون، روندی چند مرحله‌ای جهت شناخت و تبیین فرهنگ به شرح زیر ارائه می‌گردد:

الف- تعیین رویکرد مطالعه فرهنگی مبتنی بر رویکرد حل مسئله و یا رویکرد شناختی ب- انتخاب سطح فرهنگ اعم از سطح کلان و یا سطح خرد به شکل دقیق و مشخص ج- مشخص نمودن بستر و زمینه مطالعه د- ارائه تعریفی از فرهنگ متناسب با سطح و زمینه فرهنگ موردمطالعه و البته در راستای تحقق هدف پژوهش ه- شناسایی صحیح ارزش‌های شکل‌دهنده فرهنگ و- استفاده از مشارکت اعضای ایجادکننده مشکل، راهنمای آشکارکننده وجود مشکل و بر طرف‌کننده مشکل جهت شناخت فرهنگ و ابعاد ارزشی آن در رویکرد حل مسئله در مقابل استفاده از مشارکت اعضای خود معرف (در رویکرد شناختی) ز-

در نظر گرفتن رویکرد روان‌شناسی و یا رویکرد جمعیت شناختی/جامعه‌شناسی جهت تبیین چند فرهنگی بودن محیط موردمطالعه که به ترتیب عضویت پیوسته و عضویت موقت افراد را در جامعه موردمطالعه شرط چند فرهنگی بودن جامعه می‌دانند.

مبتنی بر این روند چند مرحله‌ای و با توجه به رشد روزافزون بازار کافی‌شایپ‌ها در سطح شهر تهران و درنتیجه افزایش رقابت در این بازار و نیز آسان شدن دسترسی مصرف‌کنندگان به فروشگاه‌های جدیدی که امکان جابجایی^{۴۵} و به طبع آن ریزش مشتریان^{۴۶} را افزایش می‌دهند، مشکلی تحت عنوان کاهش تعداد مشتریان کافی‌شایپ پدیدار می‌گردد که توجه به این مشکل و رفع آن مبنای انتخاب رویکرد حل مسئله جهت تبیین فرهنگ بازار و فرهنگ فروشنده هر دو در سطح خرد است.

رویکرد حل مسئله به نوبه خود این سؤال را پیش می‌آورد که روش حل مسئله چیست؟ در پاسخ به این

اجتماعی و خدمات از منظر فرهنگی موردتوجه پژوهشگران بوده است. بر همین اساس فقدان پژوهش مشابه در داخل کشور که به طور مشخص به مطالعه هر دو فرهنگ بازار کافی شاپ و فرهنگ افراد فروشنده در آنها پرداخته باشد احساس گردید. لذا از جمله نوآوری های این پژوهش می توان به ۱- مطالعه فرهنگ کافی شاپ و نیز فرهنگ افراد فروشنده در کافی شاپ ها در داخل کشور (شهر تهران) ۲- مبنا قرار دادن شناسایی ارزش های مهم فرهنگی تسهیم شده نزد کافی شاپ ها و نیز نزد افراد فروشنده در کافی شاپ ها جهت تبیین ابعاد این دو فرهنگ (متمايز از مطالعات قبلی)، ۳- شناسایی فرهنگ افراد فروشنده در کافی شاپ ها علاوه بر شناسایی فرهنگ بازار کافی شاپ (هر دو در سطح خرد) و ۴- تمرکز بر رویکرد حل مسئله (مشکل: ریزش و جابجایی مشتری) و رویکرد زمینه محور (راهکار: فروش و وفاداری مشتری) جهت شناسایی ابعاد ارزشی شکل دهنده و تبیین این دو فرهنگ بر اساس یک روند چند مرحله ای اشاره نمود. رویه ارائه شده در این تحقیق می تواند به عنوان راهنمای انجام سایر مطالعات فرهنگی مشابه در سطح خرد نیز استفاده قرار گیرد.

این فرهنگ ها آنچنان اقدام نمود که تجلی آنها در رفتار فروشنده‌گان به واسطه تأثیر فرهنگ بر رفتار (کاراهانا، اواریستو و سریت، ۲۰۰۵؛ رایبیز و جاج^۳، ۲۰۰۹؛ سینگلیس و براون^۴، ۱۹۹۵؛ گلفند^۵، ارز و آیکان، ۲۰۰۷؛ کسایپیدو و وارساگلیس^۶، ۲۰۰۲، آیکان، ۲۰۰۷؛ کسایپیدو و وارساگلیس^۷، ۲۰۰۶؛ رینولدز و آرنولد^۸، ۲۰۰۰؛ چن و ماو^۹، ۲۰۰۹؛ توآن^{۱۰}، ۲۰۱۵؛ پالماتیر، شیر و استنکمپ^{۱۱}، ۲۰۰۷؛ گروال و شارما^{۱۲}، ۱۹۹۱).

نوآوری پژوهش: فرهنگ کافی شاپ ها و فروشنده‌گان انها که طبیعتی پویا و واگرا دارند بسیار پراکنده^{۱۳} و وابسته به زمینه^{۱۴} موردمطالعه در سطوح مختلف است (وانگ، دنگ و جی، ۲۰۱۸). بر اساس مرور پیشینه تحقیقات انجام شده قبلی طبق جدول ۱، مشخص گردید که فرهنگ کافی شاپ ها تنها در تحقیقات انجام شده در خارج از کشور موردمطالعه قرار گرفته و در این پژوهش ها نیز بیشتر سیر تاریخی مصرف قهوه، روش های آماده سازی و سبک های مختلف مصرف قهوه، روش های آماده سازی و سبک های آداب و رسوم مرتبط با قهوه، مناظره و گفتگوهای

جدول ۱ - مطالعات قبلی فرهنگ در کافی شاپ ها

ردیف	فرهنگ مورده مطالعه	پژوهشگران	سال انتشار
۱	مطالعه سیر تاریخی فرهنگ مصرف قهوه در کافی شاپ	بارکلی (۲۰۰۷)	
۲	فرهنگ مصرف جمعی قهوه در کافی شاپ های مختلف	وانگ، دنگ و جی (۲۰۱۸)	
۳	فرهنگ سبک های مصرف قهوه در کافی شاپ شامل: فرهنگ سبک استارباکس و فرهنگ سبک کالیناریا - تمرکز بر کیفیت و خبرگی	کلدگارد و اوستیرگ (۲۰۰۷)	
۴	فرهنگ مصرف قهوه در کافی شاپ شامل: مصرف کننده، معیظ مصرف قهوه و روش های نوشیدن آن	لین (۲۰۱۲)	
۵	فرهنگ کافی شاپ های پیاده رویی دنچ و عیان	مونیگومری (۱۹۹۷)	
۶	فرهنگ مرتبط نمودن افراد با هم در کافی شاپ، فرهنگ کار در کافی شاپ، فرهنگ زندگی اجتماعی و فرهنگ اجتماعی شدن	ولنوف، لوزی و دیلکس (۲۰۱۳)	
۷	ایجاد فرهنگ تعلق و فرهنگ پرینت توسط کافی شاپ ها و تئیز آنها بر فرهنگ شهری	بوکمن (۲۰۱۴)	
۸	فرهنگ آماده سازی و مصرف قهوه همراه با آداب و رسوم آن و نیز فرهنگ روش نکری، مناظره و گفتگوهای اجتماعی در کافی شاپ ها	توکر (۲۰۱۱)	
۹	فرهنگ خدمات با کیفیت در کافی شاپ	اسکات (۲۰۰۶)	
۱۰	فرهنگ مصرف کننده رستوران ها در سطح فردی	بطحایی (۲۰۱۱)	
۱۱	تبیین فرهنگ خدمات مشتری محور در سطح بازار هتل	ناچا و اونیانگر (۲۰۱۷)	

مبانی نظری

این مکان‌ها توقف کرده^{۲۱}، آن را متناسب با سلیقه خود سفارشی‌سازی نموده و در نهایت فرصتی را برای اجتماعی‌سازی و آشنایی با غریب‌های، وقت‌گذرانی با کارکنان و ملاقات دوستان فراهم سازد (واکسمن، ۲۰۰۶؛ ولدو، لوزی و دیلکز، ۲۰۱۳).

ニاز اجتماعی افراد آنها را به سمت این مکان‌ها سوق داده و این دورهم بودن^{۲۲} به وفاداری اجتماعی^{۲۳} آنها منجر می‌گردد. این سطح از وفاداری مابین وفاداری شناختی ناشی از رفع نیازهای فیزیکی مصرف‌کننده (نوشیدنی، غذا و محیط) و وفاداری نهایی^{۲۴} ناشی از رفع نیاز عاطفی او قرار دارد (روزنیان، ۲۰۰۶). در کافی‌شاپ‌ها حال و هوای مشتری عوض‌شده، وی احساس تنها نکرده و علاقمند می‌شود تا نسبت به آنچه دیگران انجام می‌دهند حساس شود (واکسمن، ۲۰۰۶؛ مهتا و بوسون، ۲۰۱۰).

۲- مشتری مداری

مشتری مداری عبارت است از مجموعه ارزش‌ها، هنجارها، باورها و کردارهایی که در زمان ارائه خدمات موردنیاز مشتری، مطابق با خواست وی در اختیار او قرار می‌گیرد. توجه به دغدغه‌های مشتری، پاسخگویی به شکایات او، تلاش در جهت درک وی، مشتری را همچون باری اضافه بر دوش خود حس نکردن، اطمینان حاصل کردن از حضور مجدد وی (ناچا و اونیانگو، ۲۰۱۷) و سفارشی‌سازی خدمات از جمله ویژگی‌های ارزشی موردتوجه در فروشگاه‌ها و اماکن عرضه‌کننده خدمات به مشتری نظیر کافی‌شاپ‌ها می‌باشد (مهتا و بوسون، ۲۰۱۰؛ ناچا و اونیانگو، ۲۰۱۷).

۳- مهمان‌نوازی

کافی‌شاپ‌ها مانند رستوران‌ها، هتل‌ها و آژانس‌های توریستی به عنوان یکی از فعالان صنعت مهمان‌نوازی^{۲۵}

کیفیت محصولات قهوه و شان ایجادشده برای مشتری ناشی از مصرف قهوه، سطح بالای خدمات، اجتماعی‌سازی شدن، آسایش، جو کافی‌شاپ، اعتیاد به مصرف قهوه، مرام و مسلک فروشنده در فروش منصفانه، آگاه‌سازی مشتری و استفاده از محصولات خالص و معتبر از جمله عوامل تأثیرگذار بر وفادار شدن مشتریان کافی‌شاپ‌ها می‌باشد (اسکات^{۲۶}، ۲۰۰۶) در این راستا از جمله ارزش‌های موردتوجه کافی‌شاپ‌ها و فروشنده‌گان آنها در تعامل با مشتریانشان می‌توان به اجتماعی‌سازی (مونتگومری، ۱۹۹۷؛ وانگ، دنگ و جی، ۲۰۱۸؛ واکسمن، ۲۰۰۶)، تسهیم اطلاعات و پرورش روح نوآوری، گفتگو کردن با افراد و پاسخگویی به آنها، وقت‌گذرانی، آرامش پیدا کردن^{۲۷}، راحتی و آسودگی و تسهیل کننده نیازهای تفریحی، انتظار موردهمایی و همراهی احساسی کارکنان، کافی‌شاپ قرار گرفتن (وانگ، دنگ و جی، ۲۰۱۸)، وقت گذراندن فروشنده با مشتری، احترام به وی و مراقبت از او (واکسمن، ۲۰۰۶)، صمیمیت بودن کارکنان با مشتری (اسکات، ۲۰۰۶) و امیدوار سازی، رؤیا آفرینی، بهروز نگهداشت، متصل بودن به جهان، کیفیت برتر خدمات و محصول، خلق پرستیز، خاص بودن، متمایز بودن، بهداشت و نظافت، لذت آفرینی، راحتی، اجتماعی‌سازی شدن (لین^{۲۸}، ۲۰۱۲) اشاره نمود.

ارزش‌های موردتوجه در کافی‌شاپ‌ها

۱- اجتماعی‌سازی

حضور جمعی افراد در کافی‌شاپ‌ها نشانه اجتماعی‌سازی در قالب خرید جمعی^{۲۹} است (روزنیان، ۲۰۰۶). کافی‌شاپ‌ها مؤسسه‌ای اجتماعی^{۳۰} هستند (کلینمن^{۳۱}، ۲۰۰۶) که با روی گشاده از مشتری استقبال کرده و محلی برای تعاملات اجتماعی و تمرین و یادگیری قواعد گفتگو می‌باشند. مشتری این امکان را دارد که در

فعالیت‌های اجتماعی سطوح مختلفی از اعتماد را بین مشتریان خود ایجاد می‌کنند (کابراس و مونت^{۷۱}، ۲۰۱۷). اهمیت دادن به خلق چنین اعتمادی در سایه پذیرش آن توسط اجتماع می‌تواند آن را به ارزشی فرهنگی تبدیل نماید. ارائه به موقع خدمات، تمایل به رفع مشکل مشتری و اولویت زمانی دادن به اصلاح خدمات ارائه شده به مشتری از جمله عوامل مهم در ایجاد حس قابل اعتماد بودن نزد مشتریان می‌باشد (یاریم اوغلو، ۲۰۱۴).

ارزش‌های مورد توجه نزد فروشنده‌گان

۱- احترام

با کمنگ شدن شعار مشتری پادشاه است مشتری تنها به دنبال یک‌چیز است و آن رعایت احترام (کوئلچ و یوز^{۷۲}، ۲۰۱۱). ارزش قائل شدن به مشتری، بالا بردن وجهه او و احترام به وی حین گفتگو از جمله توجهات مهمی هستند که موجب وفاداری مشتری در یک فروش رابطه‌ای شده (چانگ و چن^{۷۳}، ۲۰۰۷) و وی زمانی احساس عدالت و انصاف می‌کند که به او احترام گذاشته شود (ساهادف، پورانی و مالهوترا^{۷۴}، ۲۰۱۵). مهم‌ترین خصیصه فروشنده که مورد توجه مشتری بوده و تمایل وی به خرید مجدد را تقویت می‌کند احترام گذاشتن فروشنده به مشتری است (داریان، توچی و ویمان^{۷۵}، ۲۰۰۱). مشتریان انتظار دارند موردهمایت و همراهی احساسی کارکنان کافی‌شایپ قرار گرفته (وانگ، دنگ و جی، ۲۰۱۸)، کارکنان وقت زیادی را با آنها گذرانده و از جانب آنها مورداً احترام و مراقبت قرار گیرند (واکسمن، ۲۰۰۶).

۲- پاسخگویی

مفهوم فروش یک رابطه دوطرفه^{۷۶} بین فروشنده و خریدار است و تأکید روزافزون به ایجاد رابطه بلندمدت با مشتری باعث شده تا توجه بیشتری به

شناخته شده‌اند. مهمان‌نوازی عبارت است از ایجاد رابطه با مشتری، پذیرش دوستانه و پذیرایی از وی با حسن نیت (باروس، پاوز و رینولدز^{۷۷}، ۲۰۱۲). داؤسون، ابوت و شومیکر^{۷۸} (۲۰۱۱) در معرفی فرهنگ مهمان‌نوازی ویژه این حوزه با تمرکز بر آن بخش از فرهنگ بنگاه‌های عرضه‌کننده خدمات که به تبیین رابطه با مشتری می‌پردازد ویژگی‌های ارزشی نظیر خاطره ساز شدن آنها برای مشتری، مقبولیت این اماکن به عنوان خانه دوم نزد مشتری و تلاش آنها برای توسعه روابط با مشتری را مورداً شاره قرار داده‌اند.

۴- قابل اعتماد بودن

کافی‌شایپ‌ها به عنوان بخشی از صنعت غذا و نوشیدنی، خدمات محور بوده و بهبود و ارتقاء وفاداری مشتری‌بازانشان به میزان زیادی به کیفیت خدمات ارائه شده به آنها بستگی دارد. از جمله عوامل مهم کیفیت خدمات می‌توان به قابل اعتماد بودن کافی‌شایپ اشاره نمود. قابل اعتماد بودن به این معنا است که کافی‌شایپ‌ها تا چه اندازه می‌توانند به عهد خود و آنچه به مشتری‌بازانشان قول داده‌اند عمل نماید (نایک، گانتسالا و گانتسالا^{۷۹}، ۲۰۱۰). قابل اعتماد بودن به عنوان اصلی‌ترین متغیر بازاریابی رابطه‌ای از طرف پژوهشگران این حوزه به عنوان مهم‌ترین عامل مؤثر در وفادار نمودن مشتری پذیرفته شده است (نارتھ، اگبمایسنه، کودوا و برایماه^{۸۰}، ۲۰۱۳).

مورگان و هانت^{۷۰} (۱۹۹۴) به این نکته توجه می‌کنند که اعتماد ریشه در ارزش‌های تسهیم شده داشته و می‌تواند به وفاداری مشتری ختم شود. کافی‌شایپ‌ها در راستای بهبود کیفیت خدمات خود به مشتریان نه تنها به ایجاد اعتماد با مشتری توجه دارند بلکه مالکین آنها از این نیز فراتر رفته و در راستای هر چه منسجم‌تر شدن اجتماعی که در آن زندگی می‌کنند علاوه بر محیا کردن محیط لازم برای توسعه

اطمینان خاطر ایجاد شده نزد مشتری توسط فرد فروشنده از جمله عوامل تأثیرگذار بر وفاداری مشتری است (مورثی، چی، بی، بینگ، ووان و وی^{۸۳}).^{۸۴} اطمینان خاطری که ریشه در دانش^{۸۵}، حسن نیت^{۸۶} و توانایی فروشنده‌گان دارد (نایک، گانتاسالا و گانتاسالا، ۲۰۱۰). اعتقاد کردن به مشتری، احساس امنیت مشتری در برخورد فروشنده، بالدب بودن فروشنده و پاسخگویی به مشتری در صورت داشتن اطلاعات کافی از جمله عوامل مهم جهت سنجش اطمینان خاطر مشتری می‌باشد (لی و هینگ، ۱۹۹۵؛ یاریم اوغلو، ۲۰۱۴).

مدل مفهومی

با توجه به مبانی نظری مطرح شده، مدل مفهومی این پژوهش در شکل ۱ ارائه گردیده و بر این اساس، فرضیات تحقیق عبارت‌اند از:

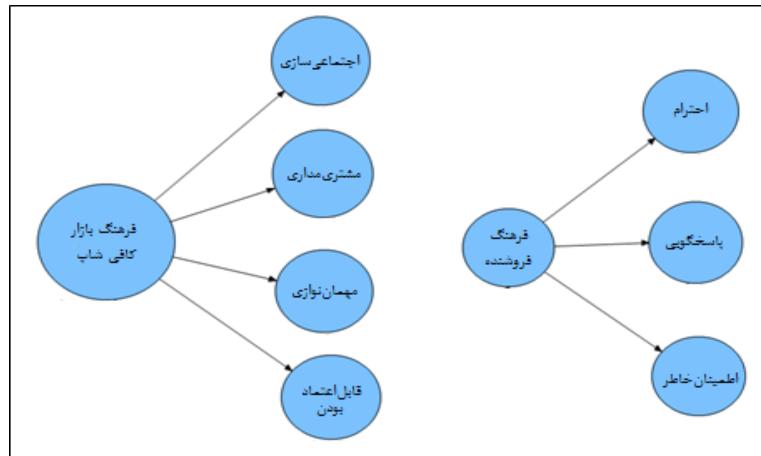
فرضیه یک: اجتماعی شدن، مشتری مداری، مهمان‌نوازی و قابل‌اعتماد بودن، ارزش‌های شکل‌دهنده فرهنگ بازار کافی شاپ می‌باشد.

فرضیه دو: احترام، پاسخگویی و اطمینان خاطر، ارزش‌های شکل‌دهنده فرهنگ بازار کافی شاپ می‌باشد.

انتخاب و استخدام فروشنده‌گان ماهر در ایجاد چنین رابطه‌ای به عمل آید (ریچ و اسمیت^{۷۷}، ۲۰۰۰). فروشنده‌ها از این فرصت استثنایی برخوردار هستند که در تعاملات و بهویژه در برقراری و مبادله روابط^{۷۸} خود با خریداران، ارزش‌های دلخواه مشتریان را خلق نموده و آنها را به ارزش‌های سازمانی خود تبدیل نمایند. به‌گونه‌ای که این ارزش‌آفرینی مشترک از یکسوی عاملی برای درآمدزایی و سایر مزایای راهبردی سازمانشان بوده و از سوی دیگر موجبات وفاداری مشتری را فراهم کند (بلکر، کانون، پانگوپولوس و ساگر^{۷۹}، ۲۰۱۳). فروشنده‌گانی که از مهارت پاسخگویی در سطح بالایی برخوردار هستند در ایجاد این رابطه بلندمدت با مشتری موفق‌تر عمل می‌کنند (ریچ و اسمیت، ۲۰۰۰). پاسخگویی: تمایل به کمک کردن مشتری‌ها و ارائه خدمات سریع به آنها است (لوئیز و میچل^{۸۰}، ۱۹۹۰).

گوش دادن و کمک کردن بدون توقع به مشتری، ارائه خدمات به موقع به او و فرصت پاسخگویی داشتن در قبال درخواست‌های وی از جمله نکات موردنویجه در زمان ارائه خدمات به مشتری می‌باشد (سام و هوی^{۸۱}، ۲۰۰۹ و پاتریسیو، لیل و پریرا^{۸۲}، ۲۰۰۶).

۳- اطمینان خاطر

شکل ۱ - مدل مفهومی پژوهش

روش‌شناسی

کافی‌شاب‌ها این بود که طی مواجهه محقق با مشتریان آنها چه سؤال‌هایی مطرح می‌شود؟ آیا طرح چنین سؤال‌هایی برای مشتری مطلوب است؟ و آیا پرسش‌هایی محقق از مشتری وی را متوجه نخواهد نمود؟ درنهایت و بنا بر دلایل فوق، محقق ابتدا به عضویت اتحادیه جهانی قهوه خاص (SCA^{۸۹}) درآمده و دوره‌های تخصصی باریستا^{۸۹} را در خارج از کشور سپری نمود. همچنین به‌طور هم‌زمان از بازار کافی‌شاب کشورهای معتبر و شناخته‌شده در حوزه پژوهش خود بازدید کرده و ضمن استفاده از نظرات خبرگان این صنعت در داخل و خارج از کشور (مشاور بین‌المللی) شرایطی را فراهم نمود تا ضمن آشنایی عملی و نظری با حوزه تحقیق و در سایه اعتماد ایجادشده بتواند ارتباطی سازنده و اثربخش با جامعه آماری مورد مطالعه خود برقرار نماید.

سپس محقق ابتدا نواحی مختلفی از شهر تهران را که تعداد، تراکم و تنوع کافی‌شاب‌ها در آنها بیشتر از سایر نواحی بوده شناسایی کرده (تفکیک جغرافیایی شهر تهران) و کافی‌شاب‌های موجود در هر یک از این نواحی را بر اساس نوع خدمات ارائه‌شده توسط آنها شامل ستی، خیابانی، ایتالیایی، ترک، نسل سوم (خاص) طبقه‌بندی نمود. سپس به روش نمونه‌گیری تصادفی از هر طبقه کافی‌شاب‌ها در نواحی مختلف تعدادی کافی‌شاب انتخاب گردیدند به‌گونه‌ای که در جامعه آماری نهایی ترکیبی از تمامی طبقه‌های کافی‌شاب در همه نواحی جغرافیایی تفکیک شده شهر وجود داشتند. درنهایت تعداد ۷۰ کافی‌شاب انتخاب شده و از میان آنها، مذاکرات و گفتگوهای به‌عمل آمده با ۴۰ کافی‌شاب شرایط را فراهم نمود که به‌واسطه کفايت اطلاعات دریافت شده امکان تنظیم پرسشنامه اولیه فراهم گردید.

دانش نظری ناشی از مطالعه و بررسی منابع کتابخانه‌ای، کتاب‌ها، مجلات علمی و پژوهشی،

این پژوهش به روش توصیفی – پیمایشی انجام شده و از پرسشنامه به‌عنوان ابزار جمع‌آوری اطلاعات استفاده شده است. جامعه آماری آن در مرحله آزمون نمونه عبارت است از تعداد ۱۰ کافی‌شاب شهر تهران که به روش نمونه‌گیری هدفمند (مايل به همکاری) انتخاب شدند و نیز تعداد ۷۰ نفر مشتریان (وفادر (نمونه‌گیری هدفمند) و در دسترس (اتفاقی) آنها و در مرحله آزمون نهایی تعداد ۲۵ کافی‌شاب که به روش نمونه‌گیری هدفمند (مايل به همکاری) انتخاب شده‌اند و نیز تعداد ۲۰۰ نفر مشتریان آنها که انتخاب آنها به روش نمونه‌گیری در دسترس صورت پذیرفته است. همچنین شایان ذکر است که در هر دو آزمون، کافی‌شاب‌های با سابقه کاری بیشتر از پنج سال و نیز مشتریان آنها که به صورت مستمر بیش از دو سال تا لحظه نظرسنجی در شهر تهران زندگی کرده بودند مورد مطالعه قرار گرفتند.

کافی‌شاب‌های مورد مطالعه به طور مشخص به ارائه خدمات مرتبط با تهیه و عرضه نوشیدنی قهوه به مشتریان خود پرداخته و تنوع خدمات آنها آنچنان است که می‌توان آنها را در قالب گروه‌هایی شامل کافی‌شاب‌های ستی، خیابانی^{۶۰}، ایتالیایی، ترک، نسل سوم (خاص^{۶۱}) طبقه‌بندی نمود. به‌منظور مطالعه هر چه دقیق‌تر این بازار، محقق پس از مواجهه اولیه با ساختار بازار متوجه گردید که آشنایی عملی و نه فقط نظری با ویژگی‌ها و مهارت‌های این کسب‌وکار ضرورتی انکارناپذیر برای مواجهه اثربخش با فعلان چنین بازاری بوده و همچنین می‌تواند زمینه‌ساز ایجاد اعتماد لازم بین او و مدیران، مالکان، فروشنده‌گان و نیز مشتریان کافی‌شاب‌ها در مرحله جمع‌آوری داده‌های تحقیق گردد. اعتمادی که به رفع بسیاری از دغدغه‌ها و نگرانی‌های کافی‌شاب‌ها در مواجهه با محقق کمک می‌نمود. به‌عنوان نمونه از جمله نگرانی‌های

مرتبط با فرهنگ بازار و فرهنگ فروشنده و نیز تفکیک آنها از یکدیگر از سوی دیگر منجر به تنظیم پرسشنامه اولیه طبق جدول‌های ۲ و ۳ جهت انجام آزمون نمونه بر اساس طیف پنج گزینه‌ای لیکرت (بسیار موافق، موافق، نظری ندارم، مخالفم و بسیار مخالفم) گردید.

وبسایتها، تحلیل محتوا و نیز دانش عملی محقق پس از طی دوره‌های تخصصی مرتبط و استفاده از نظرات مشاورین و خبرگان داخلی و خارجی صنعت کافی‌شایپ از یکسوی و نیز استفاده از نظرات کافی‌شایپ‌ها جهت شناسایی هرچه دقیق‌تر ارزش‌های

جدول ۲ - سنجه‌های پرسشنامه اولیه - فرهنگ بازار

منبع	شرح سنجه‌ها	نام بعد	نام سازه
واکسمن (۲۰۰۶)	این کافی‌شایپ حال و هوای من را عوض می‌کند	اجتماعی سازی	
	اینجا احساس تنهایی نمی‌کنم		
	ترغیب می‌شوم ببینم دیگران اینجا چه کار می‌کنند		
ناچا و اونینانگو (۲۰۱۷)	این کافی‌شایپ خدمات خود به مشتریان را سفارشی ساز می‌کند	مشتری مداری	فرهنگ
	در این مکان ابتدا به دغدغه‌های مشتری توجه می‌شود		
	خدمات دلخواه مشتری در این کافی‌شایپ ارائه می‌شوند		
داوسون، ابوت و شومیکر (۲۰۱۱)	اینجا محلی است که برای مشتری خاطره ساز می‌شود	مهمان نوازی	بازار
	این مکان برای مشتری خانه‌ای است به دور از خانه اصلی اش		
	این کافی‌شایپ به ذکر ارتفاع روابط خود با مشتریانش است		
یاریم اوغلو (۲۰۱۴)	در این کافی‌شایپ خدمات وعده داده شده در زمانی معین ارائه می‌گردد	قابل اعتماد بودن	
	چنانچه مشتری مشکلی داشته باشد، این کافی‌شایپ صادقانه علاقه مند به رفع آن است		
	اینجا انجام اصلاحات در خدمات در اولین زمان ممکن انجام می‌شود		

جدول ۳ - سنجه‌های پرسشنامه اولیه - فرهنگ فروشنده

منبع	شرح سنجه‌ها	نام بعد	نام سازه
چانگ و چن (۲۰۰۷)	فروشنده ارزش زیادی برای من قائل شد	احترام	
	هنگام گفتگو با فروشنده او به من احترام گذاشت		
	نحوه برخورد فروشنده وجهه من را بالا برد		
سام و هوی (۲۰۰۹)	فروشنده بدون توقع به من گوش داده و کمک کرد	پاسخگویی	فرهنگ
پاتریسیو، لیل (۲۰۰۶)	فروشنده خدمات خود به من را به موقع ارائه داد		
	فروشنده هرگز آنقدر مشغول نبود که نتواند به درخواست من پاسخ دهد		
لی و هینگ (۱۹۹۵) و یاریم اوغلو (۲۰۱۴)	اعتماد کردن مشتری به فروشنده	اطمینان خاطر (تصمیم)	
	احساس امنیت مشتری به هنگام تعامل با فروشنده		
	با ادب بودن فروشنده		
	پاسخگو بودن فروشنده به من در صورت داشتن اطلاعات کافی		

پرسشنامه اولیه حذف شده و پرسشنامه نهایی حاوی ۱۵ سؤال به شرح مندرج در جدول ۷ تنظیم گردید.
در مرحله بعد، جمع‌آوری اطلاعات از جامعه آماری اصلی پژوهش انجام پذیرفت. به این صورت که پرسشنامه نهایی به صورت حضوری در ۲۵ کافی‌شاب که به صورت طبقه‌بندی‌شده و هدفمند (مایل به همکاری) انتخاب شده بودند بین تعداد ۲۰۰ نفر مشتریان آنها به روش نمونه‌گیری اتفاقی توزیع گردید (تعداد یکسان در هر کافی‌شاب).
تعداد نمونه: تعداد مشاهدات ۷۰ عدد در مرحله آزمون نمونه و نیز ۲۰۰ عدد مشاهده در مرحله آزمون نهایی بیشتر از تعداد حداقل نمونه موردنیاز توصیه شده ۹۳ مورداستفاده در روش پی‌ال اس ۲۳ مشاهده ۹۲ در سطح معناداری ۵ درصد، دست‌یابی به حداقل مقدار ضریب تعیین $R^2 = 0.5$ و توان آماری ۸۰ درصد مورد تأیید می‌باشدند (هیر، هالت، رینگل و سارستد ۲۰۱۴). شایان ذکر است که از روش پی‌ال اس برای تحلیل پژوهش‌های با حداقل تعداد هجده مشاهده و به طور متوسط صد و هشتاد مشاهده نیز استفاده شده است (هیر، سارستد، رینگل و منا ۹۵). همچنین بر اساس قاعده ده برابری (هیر، رینگل و

در مرحله آزمون نمونه، تعداد ۱۰ کافی‌شاب متمایز از هم به صورت طبقه‌بندی‌شده و نیز هدفمند انتخاب شده و توزیع پرسشنامه‌های نمونه در بین مشتریان وفادار (هدفمند) و در دسترسشان (اتفاقی) انجام پذیرفت. پس از بررسی پایایی و روایی تعداد ۷۰ پاسخ‌نامه تکمیل شده در این مرحله طبق جدول ۴ مشخص گردید که پایایی دو بعد قابل اعتماد بودن مربوط به فرهنگ بازار و بعد اطمینان خاطر (تضمين) مربوط به فرهنگ فروشنده کمتر از ۷/۰ بوده و مورد تأیید نمی‌باشند. همچنین روایی همگرای ۹۰ این دو بعد به دلیل آنکه مقادیر متوسط واریانس استخراج شده آنها به مقدار زیادی کمتر از ۵/۰ هستند، تأیید نگردیدند (هیر، رینگل و سارستد ۲۰۱۱).

ضمن آنکه پس از اجرای الگوریتم پی‌ال اس در نرم‌افزار اسماارت پی‌ال اس به‌منظور بررسی تحلیل عاملی تأییدی و بر اساس نتایج مندرج در جدول‌های ۵ و ۶ مشخص گردید که ضرایب بارهای خارجی دو بعد قابل اعتماد بودن و اطمینان خاطر مقادیری کمتر از ۷/۰ اختیار نموده‌اند و به همین دلیل مورد تأیید نمی‌باشند. (هیر، رینگل و سارستد، ۲۰۱۱).

لذا با توجه به نتایج به‌دست‌آمده دو بعد مذکور از

جدول ۴ – پایایی و متوسط واریانس استخراج متغیرهای پنهان پرسشنامه اولیه

نام سازه	متغیر پنهان	استخراج شده	متوجه پنهان	پایایی (ضریب آلفای کرونباخ)
فرهنگ بازار	اجتماعی شدن	۰/۷۱	۰/۸۰	
	مشتری مداری	۰/۶۴	۰/۷۲	
	مهمان نوازی	۰/۶۷	۰/۷۶	
فرهنگ فروشنده	قابل اعتماد بودن	۰/۳۵	۰/۲۳	
	احترام	۰/۷۳	۰/۸۲	
	پاسخگویی	۰/۶۷	۰/۷۵	
	اطمینان خاطر (تضمين)	۰/۲۸	۰/۰۸	

جدول ۵ - ضرایب بارهای خارجی - فرهنگ بازار

سازه	شاخص	قابل اعتماد بودن	اجتماعی سازی	مشتری مداری	مهمن نوازی
فرهنگ بازار	VT1	۰/۱۸۹۸	۰	۰	۰
	VT2	۰/۹۸۳۸	۰	۰	۰
	VT3	۰/۲۰۷۴	۰	۰	۰
	VT4	۰	۰/۷۸۵	۰	۰
	VT5	۰	۰/۸۵۴۶	۰	۰
	VT6	۰	۰/۸۹۰۵	۰	۰
	VT7	۰	۰/۷۳۷۲	۰	۰
	VT8	۰	۰/۸۰۹۵	۰	۰
	VT9	۰	۰/۸۴۶۴	۰	۰
	VT10	۰	۰/۸۲۸۵	۰	۰
	VT11	۰	۰/۸۱۱۱	۰	۰
	VT12	۰	۰/۸۲۴۷	۰	۰

جدول ۶ - ضرایب بارهای خارجی - فرهنگ فروشنده

سازه	شاخص	احترام	اطمینان خاطر	پاسخگویی
فرهنگ فروشنده	VT13	۰/۸۶۸۲	۰	۰
	VT14	۰/۸۴۷۵	۰	۰
	VT15	۰/۸۵۰۷	۰	۰
	VT16	۰	۰/۵۴۰۲	۰
	VT17	۰	۰/۷۰۵۴	۰
	VT18	۰	۰/۴۶۴۹	۰
	VT19	۰	۰/۳۱۱۹	۰
	VT20	۰	۰/۸۴۳۳	۰
	VT21	۰	۰/۸۳۶۸	۰
	VT22	۰	۰/۷۶۵۴	۰

جدول ۷ - سنجه‌های پرسشنامه نهایی

نام سازه	نام بعد	شرح سنجه‌ها
اجتماعی سازی	فرهنگ بازار	این کافی شاپ حال و هوای من را عوض می‌کند
		اینجا احساس تنها بی نمی‌کنم
		ترغیب می‌شوم ببینم دیگران اینجا چه کار می‌کنند
مشتری مداری	فرهنگ بازار	این کافی شاپ خدمات خود به مشتریان را سفارشی ساز می‌کند
		در این مکان ابتدا به دغدغه‌های مشتری توجه می‌شود
		خدمات دلخواه مشتری در این کافی شاپ ارائه می‌شوند
مهما نوازی	فرهنگ فروشنده	اینجا محلی است که برای مشتری خاطره ساز می‌شود
		این مکان برای مشتری خانه‌ای است به دور از خانه اصلی اش
		این کافی شاپ به فکر ارتقاء روابط خود با مشتریانش است
احترام	پاسخگویی	فروشنده ارزش زیادی برای من قائل شد
		هنگام گفتگو با فروشنده او به من احترام گذاشت
		نحوه برخورد فروشنده و چه من را بالا برد
فرهنگ فروشنده	پاسخگویی	فروشنده بدون توقع به من گوش داده و کمک کرد
		فروشنده خدمات خود به من را به موقع ارائه داد
		فروشنده هرگز آنقدر مشغول نبود که نتواند به درخواست من پاسخ دهد

به آنکه مقادیر ضرایب آلفای کرونباخ بیشتر از ۰/۷ می‌باشند لذا پایایی ابزار پژوهش تأیید گردید.

جدول ۸ - پایایی پرسشنامه نهایی

پایایی (ضریب آلفای کرونباخ)	متغیر پنهان	سازه
۰/۸۶۱۹	۰/۸۱۹۲	اجتماعی سازی
	۰/۷۶۹۱	مشتری مداری
	۰/۷۱۲	مهما نوازی
۰/۷۸۵۸	۰/۷۶۶۳	احترام
	۰/۷۰۸	پاسخگویی

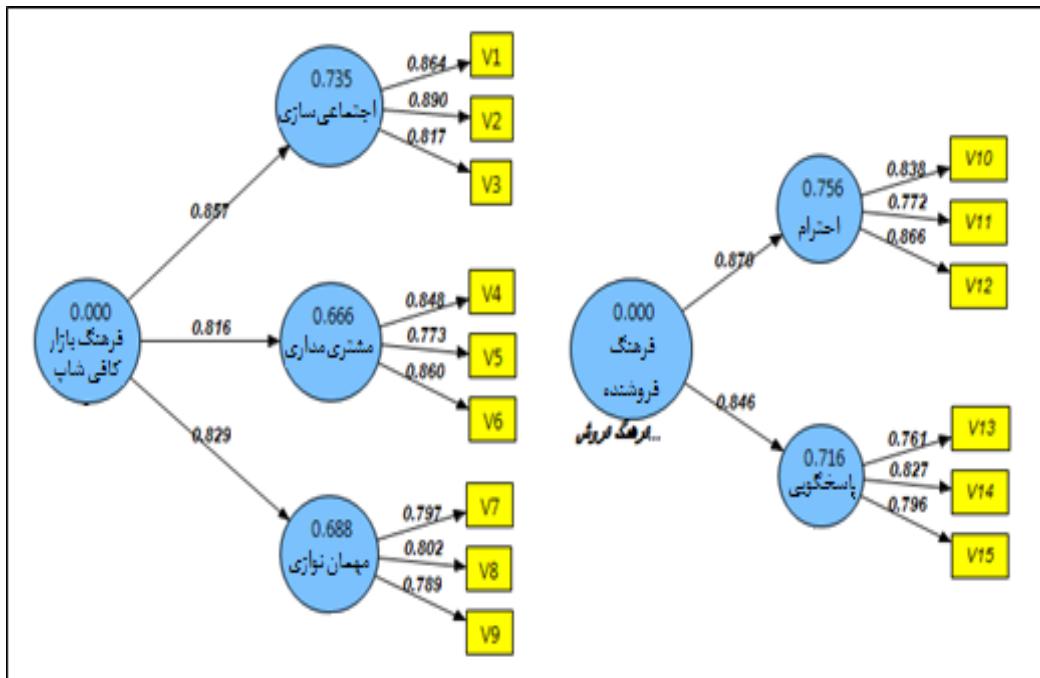
به منظور معتبر نمودن روایی محتوای پرسشنامه سعی گردیده تا به لحاظ علمی و نیز تجربی از نظرات

سارستند، ۲۰۱۱؛ هیر و همکاران، ۲۰۱۲) که ده برابر بیشترین تعداد مسیرهای ورودی به یک سازه درون‌زا را در مدل ارائه شده این پژوهش به عنوان حداقل تعداد نمونه موردنیاز تأیید می‌کند، حداقل تعداد مشاهدات معادل ۲۰ عدد برای انجام این تحقیق مورد تأیید است. نکته قابل توجه دیگر اینکه می‌بینی بر رویکرد روان‌شناسختی موردنمود توجه قرار گرفته در خصوص محیط چند فرهنگی تهران و به طبع آن لزوم استفاده از مشارکت افرادی که به صورت غیرموقت مقیم این شهر می‌باشند، در این پژوهش از مشارکت افراد ساکن در شهر تهران استفاده گردید.

پایایی و روایی: جهت بررسی پایایی پرسشنامه نهایی از ضریب آلفای کرونباخ استفاده گردید که با توجه به نتایج به دست آمده مندرج در جدول ۸ و نظر

نرم افزار اسماارت پی ال اس اجرashده و با توجه به آنکه مقادیر بارهای خارجی شاخصهای موجود بر اساس نتایج قابل مشاهده در شکل ۲ بیشتر از ۰/۷ می باشند درنتیجه صحت روایی سازه نیز مورد تأیید است.

خبرگان، مشاورین، متخصصین و نیز مدیران و مالکان کافی شاپ‌ها استفاده نموده و به صورت همزمان و موازی از منابع کتابخانه‌ای اعم از کتاب‌ها و مجلات علمی و پژوهشی مرتبط با پژوهش بهره گرفته شود. جهت سنجش روایی سازه، الگوریتم پی ال اس در

شکل ۲ - مدل نهایی، مقادیر بارهای خارجی و ضرایب مستقیم مسیر

یافته‌های پژوهش

یافته‌های توصیفی

پس از بررسی تعداد ۲۰۰ پرسشنامه جمع آوری شده از تعداد ۲۵ کافی شاپ در سطح شهر تهران، اطلاعات جمعیت شناختی آنها در جدول‌های ۹، ۱۰ و ۱۱ مورد اشاره قرار گرفته‌اند.

جدول ۹ - جنسیت پاسخگویان

جنسیت	تعداد درصد	تعداد
مرد	۱۱۴	۵۷
زن	۸۶	۴۳

روش تجزیه و تحلیل داده‌ها

مجموعه محاسبات این تحقیق با استفاده از نرم افزار اسماارت پی ال اس^{۹۶} نسخه دو صورت پذیرفته است که کاربرد آن در بازاریابی (ریچتر، سینکوویکس، رینگل و شلاگر^{۹۷} ۲۰۱۶) و در پژوهش‌های توصیفی (هنسلر، هووبونا و رای^{۹۸} ۲۰۱۶) و برای داده‌های حتی با توزیع غیر نرمال (هیر، رینگل و سارستدت، ۲۰۱۱ و ریچر و همکاران، ۲۰۱۶) و نیز تعداد مشاهدات کم (وینزی، چین، هنسلر و وانگ^{۹۹} ۲۰۱۰؛ هیر، رینگل و سارستدت، ۲۰۱۱؛ ریچر و همکاران، ۲۰۱۶) مورد تأیید است.

تبیین ابعاد فرهنگ بازار و فرهنگ فروشنده در شهر تهران

این اساس روایی تشخیصی نیز مورد تأیید است (هیر، رینگل و سارستدت، ۲۰۱۱ و هیر و همکاران، ۲۰۱۴).

جدول ۱۲ - متوسط واریانس استخراج شده

جذر AVE	متوسط واریانس استخراج شده (AVE)	متغیر پنهان	سازه
۰/۸۶	۰/۷۳۵۱	اجتماعی سازی	فرهنگ بازار
۰/۸۳	۰/۶۸۵۶	مشتری مداری	
۰/۸	۰/۶۳۳۸	مهمان نوازی	
۰/۸۳	۰/۶۸۲۷	احترام	
۰/۷۹	۰/۶۳۲	پاسخگویی	

جدول ۱۳ - ماتریس همبستگی - فرهنگ بازار

مهمان نوازی	مشتری مداری	اجتماعی سازی	متغیر پنهان	سازه
۰	۰	۱/۰۰	اجتماعی سازی	فرهنگ بازار
۰	۱/۰۰	۰/۰۳	مشتری مداری	
۱/۰۰	۰/۰۲	۰/۰۸	مهمان نوازی	

جدول ۱۴ - ماتریس همبستگی - فرهنگ فروشنده

پاسخگویی	احترام	متغیر پنهان	سازه
۰	۱/۰۰	احترام	فرهنگ فروشنده
۱/۰۰	۰/۰۷	پاسخگویی	

جدول ۱۵ - ماتریس بارگذاری متقابل - فرهنگ بازار

مهمان نوازی	مشتری مداری	اجتماعی سازی	شاخص	سازه
۰/۵۱	۰/۴۳	۰/۰۶	V1	فرهنگ بازار
۰/۵۳	۰/۴۹	۰/۰۹	V2	
۰/۴۵	۰/۴۵	۰/۰۲	V3	
۰/۴۶	۰/۸۵	۰/۰۲	V4	
۰/۴۶	۰/۷۷	۰/۰۵	V5	
۰/۳۷	۰/۰۶	۰/۰۴	V6	
۰/۷۹	۰/۰۱	۰/۰۹	V7	
۰/۸۰	۰/۰۵	۰/۰۴	V8	
۰/۷۸	۰/۰۸	۰/۰۴	V9	

جدول ۱۰ - سن پاسخگویان

سن	تعداد در صد
۱۸ تا ۳۰ سال	۸۷/۴۳
۳۱ تا ۴۰ سال	۶۴/۳۲
۴۱ ال ۵۰ سال	۳۱/۱۵
بیشتر از ۵۰ سال	۱۸/۹

جدول ۱۱ - سطح تحصیلات پاسخگویان

مدرک تحصیلی	تعداد در صد
زیر دیپلم	۵/۲/۱۱
دیپلم	۱۲/۶
فوق دیپلم	۲۳/۱۱/۵
کارشناسی	۹۱/۴۵/۵
کارشناسی ارشد	۵۲/۲۶
دکتری	۱۷/۸/۵

یافته‌های استنباطی

برای بررسی روایی همگرا^{۱۰۰} از معیار متوسط واریانس استخراج شده (AVE) استفاده شده است و با توجه به اینکه مقادیر محاسبه شده این معیار طبق جدول ۱۲ برای همه متغیرهای پنهان بیشتر از ۰/۵ هستند، لذا روایی همگرا نیز تأیید می‌گردد. به این معنا که پرسشنامه آنچه را می‌باشد مورد سنجش قرار دهد، به درستی سنجیده است. به منظور اطلاع از روایی تشخیصی^{۱۰۱} نیز محاسبات انجام شده نشان می‌دهند که الف- بر اساس معیار فورنل لارکر^{۱۰۲} جذر متوسط واریانس استخراج شده هر متغیر پنهان (جدول ۱۲) از بزرگ‌ترین ضریب همبستگی‌اش با سایر متغیرهای پنهان (جدول‌های ۱۳ و ۱۴) بیشتر بوده و ب- مقدار ضریب بارگذاری هر شاخص بر روی متغیر پنهان مربوطه‌اش در ماتریس بارگذاری متقابل^{۱۰۳} (جدول‌های ۱۵ و ۱۶) بیشتر از سایر متغیرهای پنهان است. لذا بر

(۲۰۰۶).

بر این اساس می‌توان این‌چنین بیان نمود که کمک به تقویت تعاملات اجتماعی مشتریان، توجه و ایجاد رابطه خوب با آنها باعث تقویت فرهنگ کافی‌شایپ‌ها خواهد شد. همچنین، احترام گذاشتن فروشنده به مشتریان، کمک و ارائه خدمات سریع به آنها باعث تقویت فرهنگ فروشنده می‌شود.

همچنین عدم تأیید قابل اعتماد بودن به عنوان یکی از ابعاد شکل‌دهنده فرهنگ بازار کافی‌شایپ، مغایر با نتایج پژوهش‌های نایک، گانتاسالا و گانتاسالا (۲۰۱۰)، نارتله، اگبیمايسه، کودوآ و برایماه (۲۰۱۳)، مورگان و هانته (۱۹۹۴)، کاپراس و مونت (۲۰۱۷) بودند که از جمله دلایل آن می‌توان به تفاوت بین ارزشمند انگاشته شدن این ارزش‌ها نزد فروشنده و مشتری اشاره کرد.

مشتریان در جوامع برخوردار از فاصله قدرت کم، از ارائه‌دهنده خدمات انتظار دارند تا قابلیت اعتماد بیشتر ایجاد نمایند. لذا با توجه به کم نبودن فاصله قدرت در ایران به نظر می‌رسد توجه به این ارزش چندان مورد توجه نبوده است (دونسو و یو^{۱۰۴}، ۱۹۹۸؛ نوبیسی^{۱۰۵}، ۲۰۰۴). از دیگر دلایل حذف این ارزش کافی‌شایپ‌ها در وفای به عهد منجر شود. و به همین دلیل است که امروزه مفهومی بنام برنده‌سازی داخلی اهمیت پیداکرده تا نواقص این‌گونه کارکنان در این حوزه مرتفع شود (پونچای سری، ویلسون و اوانشیتری^{۱۰۶}، ۲۰۰۸).

همچنین، عدم تأیید اطمینان خاطر به عنوان یکی از ابعاد شکل‌دهنده فرهنگ فروشنده با نتایج پژوهش‌های مورشی، چی، یی، یینگ، ووان و وی (۲۰۱۷)، نایک، گانتاسالا و گانتاسالا (۲۰۱۰) و لی و هینگ (۱۹۹۵) مغایرت داشتند، به این دلیل که به نظر می‌رسد چنین ارزش‌هایی به طور کل برای مشتری بی‌اهمیت بوده‌اند.

جدول ۱۶ - ماتریس بارگذاری متقابل - فرهنگ فروشنده

سازه	شاخص	احترام	پاسخگویی
فرهنگ فروشنده	VI10	۰/۸۴	۰/۳۴
	VI11	۰/۷۷	۰/۳۸
	VI12	۰/۸۷	۰/۴۴
	VI13	۰/۴۰	۰/۷۶
	VI14	۰/۳۵	۰/۸۳
	VI15	۰/۳۷	۰/۷۹

نتیجه‌گیری و پیشنهادها

نتایج

هدف از این پژوهش، تبیین ابعاد ارزشی شکل‌دهنده فرهنگ کافی‌شایپ‌ها و نیز فرهنگ فروشنده‌گان آنها در شهر تهران است تا به این طریق و ضمن شناخت این دو فرهنگ و سپس از طریق آنها بتوان بر روی رفتار فروشنده تأثیر گذاشته و مشتریان کافی‌شایپ‌ها را متاثر از رفتار فروشنده وفادار نمود.

بر اساس یافته‌های این پژوهش، ارزش‌های اجتماعی سازی، مشتری مداری و مهمنان‌نوازی به عنوان عوامل شکل‌دهنده فرهنگ بازار کافی‌شایپ شناسایی شدند (موافق پژوهش‌های روزنban (۲۰۰۶)، کلینمن (۲۰۰۶)، واکسمن (۲۰۰۶)، ولدوف، لوزی و دیلکز (۲۰۱۳) و مهتا و بوسون (۲۰۱۰)، ناچا و اوینانگو (۲۰۱۷)، باروس، پاوز و رینولدز (۲۰۱۲)، داووسون، ابوت و شومیکر (۲۰۱۱)). همچنین، ارزش‌های احترام و پاسخگویی نیز به عنوان ابعاد شکل‌دهنده فرهنگ فروشنده شناسایی شدند (موافق پژوهش‌های کوئلچ و یوز (۲۰۱۱)، چانگ و چن (۲۰۰۷)، ساهادف، پورانی و مالهوترا (۲۰۱۵)، داریان، توچی و ویمان (۲۰۰۱)، وانگ، دنگ و جی (۲۰۱۸)، واکسمن (۲۰۰۶)، ریچ و اسمیت (۲۰۰۰)، بلاکر، کانون، پاناگوپولوس و ساگر (۲۰۱۳)، ریچ و اسمیت (۲۰۰۰)، لوئیز و میچل (۱۹۹۰)، سام و هوی (۲۰۰۹) و پاتریسیو، لیل و پریرا

سنچش سطحی و یا عمیق و ریشه‌دار بودن فرهنگ بازار و فرهنگ فروشنده، بررسی اینکه آیا تقلید در بازار کافی‌شایپ می‌تواند به عنوان یک ارزش فرهنگی تلقی گردد و به طریق مشابه ارزش فرهنگی بودن کلیشه سازی از مشتری نزد فروشنده‌گان این بازار، سنچش میزان رسوب فرهنگی فرهنگ بازار کافی‌شایپ و نیز فرهنگ فروشنده در کافی‌شایپ‌های مختلف، بررسی همگون و یا ناهمگون بودن فرهنگ‌های ارائه‌شده در این مدل در مناطق مختلف شهر تهران، مطالعه میزان تغییرپذیر بودن و یا تغییرناپذیر بودن فرهنگ‌های بازار کافی‌شایپ و فرهنگ فروشنده، توجه به تأثیر فرهنگ‌ریسک‌پذیری و فرهنگ نوآوری بر روی فرهنگ بازار کافی‌شایپ، مطالعه هر دو فرهنگ به شکل عینی به جای فرهنگ ذهنی آنها.

از جمله پیشنهادهای کاربردی این تحقیق می‌توان به شناخت سطح فرهنگ کافی‌شایپ‌ها و فروشنده‌گان آنها و سپس تقویت این فرهنگ‌ها، تنظیم قوانین، اقدامات، راهنمایها، دستورالعمل‌های کاری، فرآیندها، چیدمان، تجهیزات، منوها و برنامه‌های کافی‌شایپ‌ها همسو با ارزش‌های فرهنگی عنوان شده، استخدام فروشنده‌گانی که از بودن با مشتری لذت می‌برند، توجه به ارزش‌های مشتریان کافی‌شایپ‌ها و اولویت‌بندی رعایت آنها توسط فروشنده‌گان، رعایت، حفظ، پایداری و ثبات ارزش‌های فرهنگی حتی در صورت تغییر فروشنده‌گان و توجه به یادگیری فرهنگی فروشنده‌گان با هدف تطابق فرهنگی آنها با فرهنگ بازار کافی‌شایپ اشاره نمود.

و البته توصیه می‌گردد تا پژوهشگران به الف- عدم تمایل کافی‌شایپ‌ها جهت مشارکت در بخش جمع‌آوری اطلاعات از مشتریانشان با این استدلال که ورود به حریم خصوصی مشتریان را جایز نمی‌دانند، ب- عضویت کوتاه‌مدت برخی کارکنان کافی‌شایپ‌ها، ج- متفاوت بودن سابقه کاری کافی‌شایپ‌ها و د-

ضمن اینکه مشتریان در جوامع فردگرا، از ارائه‌دهنده خدمات انتظار دارند تا اطمینان خاطر بیشتر را برای مشتری فراهم کند. لذا با توجه به اینکه ایران کشوری جمع‌گرا است، به نظر می‌رسد توجه به این ویژگی مورد توجه نبوده است (دونسو و یو، ۱۹۹۸).

علاوه بر موارد ذکر شده، انتظارات بالای مشتریان نیز می‌تواند از جمله دیگر دلایل حذف این دو ارزش باشد. در این صورت راهکار رفع آن الف- مدیریت انتظارات و ادراکات مشتری، ب- آموزش مشتریان و آشنایی آنها با خدمات ارائه‌شده بگونه‌ای که به واقعی شدن انتظارات آنها منجر شود و درنهایت ج- پیاده‌سازی برنامه‌های مدیریت جامع کیفیت است.

قابل اعتماد بودن را می‌توان از طریق ایجاد تغییرات در حوزه‌های عملیاتی بهبود بخشیده و اطمینان خاطر را با ارتقاء بازاریابی داخلی و نیز آموزش کارکنان (بوجانیک و روزن^{۱۰۷}، ۱۹۹۴).

تنوع ابعاد فرهنگی ارائه‌شده در این پژوهش این امکان را فراهم می‌کند که شدت و ضعف این ابعاد در بین کافی‌شایپ‌ها یکسان نبوده و به همین دلیل می‌توان ارائه طیف وسیعی از رفتارها و خدمات متنوع و البته متفاوت متأثر از ابعاد فرهنگی مورداشاره را در کافی‌شایپ‌های مختلف متصور بود. با توجه به همسو بودن ارزش‌های بازار و ارزش‌های فروشنده، امکان تقویت هر دو ارزش وجود داشته (کاراهانا، اواریستو و سریت^{۱۰۸}، ۲۰۰۵) و این خود نقش مهمی در کمک به تسريع و سهولت نهادینه شدن این دو فرهنگ در کافی‌شایپ‌ها می‌نماید.

پیشنهادها

پیشنهادهای پژوهشی این تحقیق عبارت‌اند از: تکرار این پژوهش با انتخاب سایر زمینه‌های متفاوت، مطالعه مجزای کافی‌شایپ‌های مستقل و زنجیره‌ای، مطالعه فرهنگ کافی‌شایپ‌ها از منظر مشتریان بیرون بر،

- Chen, M.F., & Mau, L.H (2009). The impacts of ethical sales behaviour on customer loyalty in the life insurance industry. *The Service Industries Journal*, 29(1), pp. 59-74.
- Craig , C.S., & Douglas, S. P (2006). Beyond national culture: Implications of cultural dynamics for consumer research. *International Marketing Review*, 23(3), 322–342.
- Darian, J.C., Tucci, L.A., & Wiman, A.R (2001). Perceived salesperson service attributes and retail patronage intentions. *International Journal of Retail & Distribution Management*, 29(5), 205-213.
- Dawson, M., Abbott, J., & Shoemaker,S (2011). The hospitality culture scale: A measure organizational culture and personal attributes. *International Journal of Hospitality Management*, 30(2), 290–300.
- Donthu, N., & Yoo, B (1998). Cultural influence on service quality expectations. *Journal of Service Research*, 1(2), 178-185.
- Gelfand, M.J., Erez, M., & Aycan, Z (2007). Cross-cultural organizational behavior. *Annu. Rev. Psychol.* 58, 479–514.
- Grewal, D., & Sharma, A (1991). The effect of salesforce behavior on customer satisfaction: An interactive framework. *Journal of Personal Selling and Sales Management*, 11(3), 13–23.
- Guiltinan, J.P (1989). A classification of switching costs with implications for relationship marketing. *American Marketing Association Winter Educators' Conference: Marketing Theory and Practice*, Childers, T.L., et al., eds, Chicago, American Marketing Association, 216-220.
- Hair, J.F., Hult, G.T.M., RIngle, C.M., & Sarstedt, M (2014). A primer on partial least squares structural equation modeling (PLS-SEM). Thousand Oaks, California: Sage Publications.
- Hair, J.F., Ringle,C.M., & Sarstedt, M (2011). PLS-SEM: Indeed a silver bullet. *Journal of Marketing Theory and Practice*, 19(2), 139–151.
- Hair, J.F., Sarstedt, M., Ringle, C.M., & Mena, J.A (2012). An assessment of the use of partial least squares structural equation modeling in marketing research. *Journal of the Academy of Marketing Science*, 40, 414–433.
- Henseler, J., Hubona, G., & Ray, P.A (2016). Using PLS path modeling in new technology research: Updated guidelines. *Industrial Management & Data Systems*, 116(1), 2-20.

تغییرات سریع و ناخواسته در خصوص مالکیت
کافی شاپ‌ها توجه ویژه داشته باشند.

منابع

- Aydinli, A., & Bender, M (2015). Cultural priming as a tool to understand multiculturalism and culture. *Online Readings in Psychology and Culture*, 2(1), 1-21.
- Barclay, N (2007). *Cafe Culture in Beirut, A center for civil society (16th century-present)*, Thesis growth and structure of cities program, Bryn Mawr College, Pennsylvania.
- Barrows, C.W., Powers, T. & Reynolds, D (2012). *Introduction to management in the hospitality industry*. New Jersey: John Wiley & Sons, Inc.
- Bathaei, A (2011). Analysis of consumer culture: Development of an individual-level scale comparing Germany and Iran . Marketing Department Discussion Paper, Greifswald University, Germany.
- Blocker,C.P., Cannon,J.P., Panagopoulos,N.G., & Sager, j.k (2012). The role of the sales force in value creation and appropriation: New directions for research. *Journal of Personal Selling & Sales Management*, 32(1), 15–27.
- Bojanic, D.C., & Rosen, L.D (1994). Measuring service quality in restaurants: an application of the SERVQUAL instrument. *Hospitality Research Journal* 18 (1), 3-14.
- Bookman S (2014). Brands and urban life: Specialty coffee, consumers, and the co-creation of urban café sociality. *Space and Culture* 17(1):85–99.
- Bove, L.L., & Johnson, L.W (2006). Customer loyalty to one service worker: Should it be discouraged?, *International. Journal of Research in Marketing*, 23, 79–91.
- Brewer, P., & Venaik, S (2014). The ecological fallacy in national culture research. *Organization Studies*, 35(7), 1063-1086.
- Cabras, I., & Mount, M.P (2017). How third places foster and shape community cohesion, economic development and social capital: The case of pubs in rural Ireland. *Journal of Rural Studies*, 55, 71-82.
- Chang, Y.H., & Chen, F.Y (2007). Relational benefits, switching barriers and loyalty: A study of airline customers in Taiwan. *Journal of Air Transport Management*, 13(2), 104–109.

- Hofstede, G (1980). Culture's consequences: International differences in work related values. CA: Sage Publications.
- Hofstede, G (1983). National cultures in four dimensions: A research-based theory of cultural differences among nations. *International Studies of Management & Organization*, 13(1/2), 46-74.
- Hofstede, G (1984). Culture's consequences: International differences in work-related values, CA: Sage Publications, Inc.
- Hofstede, G (2001). Culture's consequences: Comparing values, behaviors, institutions, and organizations across nations . Thousand Oaks, CA: Sage Publications, Inc.
- Hofstede, G., Hofstede, G. J., & Minkov, M (2010). Culture and organizations: Software of the mind. New York, NY : McGraw Hill.
- House, R. J., Hanges, P. J., Javidan, M., Dorfman, P.W., & Gupta, V (2004). Culture, leadership, and organizations: The GLOBE study of 62 societies. Thousand Oaks, CA: Sage Publications, Inc.
- Javidan, M., House, R. J., Dorfman, P. W., Hanges, P. J., & de Luque, M. S (2006). Conceptualizing and measuring cultures and their consequences: A comparative review of GLOBE's and Hofstede's approaches. *Journal of International Business Studies*, 37(6), 897-914.
- Karahanna, E., Evaristo, J.R., & Srite, M (2005). Levels of culture and individual behavior. An integrated perspective. *Journal of Global Information Management*, 13(2), 1–20.
- Kessapidou, S., & Varsakelis, N.C (2002). The impact of national culture on international business performance: The case of foreign firms in Greece. *European Business Review*, 14 (4), 268 – 275.
- Kjeldgaard, D., & Ostberg, J (2007). Coffee grounds and the global cup: Glocal consumer culture in scandinavia. *consumption markets & culture*, 10(2), 175-187.
- Kleinman, S.S (2006). Café culture in France and the united states: A comparative ethnographic study of the use of mobile information and communication technologies. *Atlantic Journal of Communication* , 14(4), 191–210.
- Klempner, P (1987). Markets with consumer switching costs, *The Quarterly Journal of Economics*, 102, 375-94.
- Lee, Y.L., & Hing, N (1995). Measuring quality in restaurant operations: an application of the SERVQUAL instrument. *International Journal of Hospitality Management*, 14(3/4), 293-310.
- Lewis, B.R., & Mitchell, V.W (1990). Defining and measuring the quality of customer service. *Marketing Intelligence & Planning*, 8(6), 11-17.
- Lin, E (2012). Starbucks as the third place: Glimpses into Taiwan's consumer culture and lifestyles. *Journal of International Consumer Marketing*, 24(1-2), 119-28.
- Matsumoto, D., & Juang, L (2003). Culture and psychology, Belmont, CA: Wadsworth.
- Mehta, V., & Bosson, H.K (2010). Third places and the social life of streets. *Environment and Behavior*, 42(6), 779–805.
- Minkov, M., & Hofstede, G (2013). Clustering of 316 European regions on measures of values: Do Europe's countries have national cultures?. *Cross-Cultural Research*, 48(2), 144–176.
- Montgomery, J (1997). Café culture and the city: The role of pavement cafés in urban public social life. *Journal of Urban Design*, 2(1), 83-102.
- Mooij, M.d (2013). On the misuse and misinterpretation of dimensions of national culture. *International Marketing Review*, 30(3), 253-261.
- Moorthy, K., Chee, L.E., Yi, O.C., Ying, O.S., Woen, O.Y., & Wei, T.M (2017). Customer loyalty to newly opened cafés and restaurants in Malaysia. *Journal of Foodservice Business Research*, 20(5), 525-541.
- Morgan, R.M., & Hunt, S.D (1994). The commitment-trust theory of relationship marketing. *Journal of Marketing*, 58(3), 20-38.
- Naik, C.N.K, Gantasala S.B., & Gantasala, V.P (2010). Service quality (SERVQUAL) and its effect on customer satisfaction in retailing. *European Journal of Social Sciences*, Vol. 16 No. 2, pp. 231-243.
- Narteh, B., Agbemabiese, G. C., Kodua, P., & Braimah, M (2013). Relationship marketing and customer loyalty: Evidence from the Ghanaian Luxury Hotel Industry. *Journal of Hospitality Marketing & Management*, 22(4), 407-436.
- Ngacha, W.J., & Onyango, F.E.V (2017). The role of a customer-oriented service culture in influencing customer retention in the hotel industry. *African Journal of Hospitality, Tourism and Leisure*, 6(4), 1-19.
- Ndubisi, N.O (2004). Understanding the salience of cultural dimensions on relationship marketing, it's underpinnings and aftermaths. *Cross Cultural Management: An International Journal*, 11(3), 70 – 89.
- Oldenburg, R (1999). The grate good place. Cambridge, MA: Da Capo Press.

- Palmatier, R.W., Scheer, L.K., & Steenkamp, J.B.E.M (2007). Customer loyalty to whom? Managing the benefits and risks of salesperson-owned loyalty. *Journal of Marketing Research*, 44, 185-199.
- Patrício, V., Lea, R.P., & Pereira, Z.L (2006). Applicability of SERVQUAL in restaurants: an exploratory study in a Portuguese resort. *Enterprise and Work Innovation Studies*, 2(2), 127-136.
- Punjaisri, K., Wilson, A., & Evanschitzky, H (2008). Exploring the influences of internal branding on employees' brand promise delivery: implications for strengthening customer-brand relationship. *Journal of Relationship Marketing*, 7(4), 407-24.
- Quelch, J.A., & Jocz, K.E (2011). Respect your customers. *Leader to Leader*, 36-42.
- Rathje, S (2009). The definition of culture: An application-oriented overhaul. *Interculture Journal*, 8, 35-58.
- Reynolds, K.E., & Arnold, M.J (2000). Customer loyalty to the salesperson and the store: Examining relationship customers in an upscale retail context. *Journal of Personal Selling and Sales Management*, 20, 89-98.
- Rich, M.K., & Smith, D.C (2000). Determining relationship skills of prospective salespeople. *Journal of Business & Industrial Marketing*, 15(4), 242-259.
- Richter, N.F., Sinkovics, R.R., Ringle, C.M., & Schlägel, C (2016). A critical look at the use of SEM in international business research. *International Marketing Review*, 33(3), 376-404.
- Robbins, S.P., & Judge, T.A (2009). *Organizational behavior*, Upper Saddle River, NJ: Pearson Education.
- Rosenbaum, M.S (2006). Exploring the social supportive role of third places in consumers' lives. *Journal of Service Research*, 9(1), 59-72.
- Sahadev, S., Purani, K., & Malhotra, N (2015). Boundary spanning elements and the marketing function in organizations. Switzerland: Springer International Publishing.
- Schein, E.H (2010). *Organizational culture and leadership*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Schwartz, S.H., & Bilsky, W (1987). Toward a universal psychological structure of human values. *Journal of Personality and Social Psychology*, 53(3), 550-562.
- Scott, B (2006). Scottish café society: contemporary consumption issues and lifestyle identities. *International Journal of Contemporary Hospitality*, vol. 18(1), 60-68.
- Singelis, T.M., & Brown, W.J (1995). Culture, self, and collectivist communication: Linking culture to individual behavior. *Human Communication Research*, 21, 354-389.
- Sum, C.Y., & Hui, C.L (2009). Salespersons' service quality and customer loyalty in fashion chain stores. *Journal of Fashion Marketing and Management: An International Journal*, 13(1), 98-108.
- Tucker C.M (2011). *Coffee culture: local experiences, global connections*. Routledge, London.
- Tuan, N.M (2015). The impact of ethical sales behavior on customer loyalty: A case from vietnam. *International Journal of Business and Management*, 10(3), pp. 152-168.
- Vinzi, V.E., Chin, W.W., Henseler, J., & Wang, H (2010). *Handbook of Partial Least Squares. Concepts, Methods and Applications*. Berlin: Springer.
- Wang, Y., Deng, Q., & Ji, S (2018). Understanding café culture: Toward a dynamic and holistic research framework. *Journal of Global Marketing*, 0(0), 1-12.
- Waxman, L (2006). The coffee shop: Social and physical factors influencing place attachment. *Journal of Interior Design*, 31(3), 35-53.
- Woldoff, R.A., Lozzi, D.M., & Dilks, L.M (2013). The social transformation of coffee houses: The emergence of chain establishments and the private nature of usage. *International Journal of Social Science Studies*, 1(2), 205-218.
- Yarimoglu, E.K (2014). A review on dimensions of service quality models. *Journal of Marketing Management*, 2(2), 79-93.
- Zeithaml, V.A (1981). How consumer evaluation processes differ between goods and services. *Marketing Services*, Donnelly, J.H. and George, W.R., eds., American Marketing Association, 186-190.

یاداشت‌ها

-
- ¹ Oldenburg
² Great Good Place
³ Woldoff, Lozzi & Dilks
⁴ Rosenbaum
⁵ Mehta & Bosson
⁶ Montgomery
⁷ Supportive Social Role
⁸ Wang, Deng & Ji
⁹ Waxman
¹⁰ Relax
¹¹ Leisure Needs
¹² Hofstede
¹³ Matsumoto & Juang
¹⁴ Javidan, House, Dorfman, Hanges & de Luque
¹⁵ Rathje
¹⁶ Minkov
¹⁷ Values
¹⁸ Practices
¹⁹ Ecological Fallacy
²⁰ Mooij
²¹ Brewer & Venaik
²² House, Hanges, Javidan, Dorfman & Gupta
²³ Schein
²⁴ Schwartz
²⁵ Context
²⁶ Bathaei
²⁷ Desired (As It Is)
²⁸ Real Life
²⁹ Important
³⁰ Pragmatic Issues
³¹ Choice
³² Desirable (As Should Be)
³³ Ideal Life
³⁴ Approve / Disapprove
³⁵ Switching
³⁶ Customers' Churn
³⁷ Context Based Approach
³⁸ Craig & Douglas
³⁹ Desired Values
⁴⁰ Psychological Approach
⁴¹ Indicator
⁴² Aydinli & Bender
⁴³ Robbins & Judge
⁴⁴ Singelis & Brown
⁴⁵ Gelfand, Erez & Aycan
⁴⁶ Kessaplidou & Varsakelis
⁴⁷ Bove & Johnson
⁴⁸ Reynolds & Arnold
⁴⁹ Chen & Mau
⁵⁰ Tuan
⁵¹ Palmatier, Scheer & Steenkamp
⁵² Grewal & Sharma
⁵³ Fragmented
⁵⁴ Context
- ⁵⁵ Scott
⁵⁶ Relaxation
⁵⁷ Lin
⁵⁸ Shopping for community
⁵⁹ Social Institutions
⁶⁰ Kleinman
⁶¹ Opportunity to linger
⁶² Companionship
⁶³ Community Loyalty
⁶⁴ Ultimate Loyalty
⁶⁵ Hospitality
⁶⁶ Barrows, Powers & Reynolds
⁶⁷ Dawson, Abbott & Shoemaker
⁶⁸ Naik, Gantasala & Gantasala
⁶⁹ Narteh, Agbemabiese, Kodua & Braimah
⁷⁰ Morgan & Hunt
⁷¹ Cabras & Mount
⁷² Quelch & Jocz
⁷³ Chang & Chen
⁷⁴ Sahadev, Purani & Malhotra
⁷⁵ Darian, Tucci & Wiman
⁷⁶ Dyadic Relationship
⁷⁷ Rich & Smith
⁷⁸ Relational Exchange
⁷⁹ Blocker, Cannon, Panagopoulos & Sager
⁸⁰ Lewis & Mitchell
⁸¹ Sum & Hui
⁸² Patrício, Lea & Pereira
⁸³ Moorthy, Chee, Yi, Ying, Woen, & Wei
⁸⁴ Knowledge
⁸⁵ Courtesy
⁸⁶ Terrace Coffee Shop
⁸⁷ Specialty
⁸⁸ Specialty Coffee Association
- فردي که نوشيدني های با پايه اسپرسو را آماده می کند.^{۸۹}
- ⁹⁰ Convergent Validity
⁹¹ Hair, Ringle & Sarstedt
⁹² PLS: Partial Least Squares
⁹³ Observation
⁹⁴ Hair, Hult, Ringle & Sarstedt
⁹⁵ Hair, Sarstedt, Ringle & Mena
⁹⁶ SmartPLS
⁹⁷ Richter, Sinkovics, Ringle & Schlägel
⁹⁸ Henseler, Hubona & Ray
⁹⁹ Vinzi, Chin, Henseler & Wang
¹⁰⁰ Convergent Validity
¹⁰¹ Discriminant Validity
¹⁰² Fornell-Larcker criterion
¹⁰³ Cross Loading
¹⁰⁴ Donthu & Yoo
¹⁰⁵ Ndubisi
¹⁰⁶ Punjaisri, Wilson & Evanschitzky
¹⁰⁷ Bojanic & Rosen

---

¹⁰⁸ Karahanna, Evaristo & Srite